

॥ १ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ कल्यवादीहितवादी ॥ ६ ॥ एतत्त्वचःपांडवान्शत्रुमुद्यंतवाक्यं ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ नचास्यतांतामिति पाठे अस्य एतदुद्यंतोषमाणया आशीर्विचनेन तोषयंत्यास्तेतवतांतांच वितथानं
ततो ज्ञात्वा हता मित्रं युधिष्ठिरमुपागतं ॥ गांधारीपुत्रशोकाकार्ताशत्रुमैच्छदं निदिता ॥ २ ॥ तस्याः पापमभिप्रायं विदित्वा पांडवान्प्रति ॥ ऋषिः सत्यवतीपुत्रः प्रागे
वसमबुध्यत ॥ ३ ॥ संगंगाया मुपसृश्य पुण्यगंधिपयः शुचि ॥ तं देशमुपसंपेदे परमर्षिर्मनोजवः ॥ ४ ॥ दिव्येन चक्षुषापश्यन् मनसा तद्गतेन च ॥ सर्वप्राणभृतां
भावं सतत्र समबुध्यत ॥ ५ ॥ सस्रुषामब्रवीत्काले कल्यवादीमहातपाः ॥ शापकालमवाक्षिप्य शमकालमुदीरयन् ॥ ६ ॥ नकोपः पांडवे कार्यो गांधारि शममा
नुहि ॥ बचो निगृह्यतामेतच्छृणु चेदं वचो मम ॥ ७ ॥ उक्तस्य षादशाहानि पुत्रेण जयमिच्छता ॥ शिवमाशास्वमेमातयुध्यमानस्य शत्रुभिः ॥ ८ ॥ सा तथायाच्य
माना त्वं काले जयैषिणा ॥ उक्तवत्यसि गांधारि यतो धर्मस्ततो जयः ॥ ९ ॥ नचाप्यतीतां गांधारिवाचंते वितथामहं ॥ स्मरामितोषमाणायास्तथाप्रणिहि
ताह्यसि ॥ १० ॥ विग्रहे तु मले राज्ञां गत्वा पारमसंशयं ॥ जितं पांडुसुतैर्युद्धे नूनं धर्मस्ततोऽधिकः ॥ ११ ॥ क्षमाशीलापराभूत्वा सा घनक्षमसेकथं ॥ अधर्मजहि
धर्मज्ञे यतो धर्मस्ततो जयः ॥ १२ ॥ स्वंच धर्मपरिस्मृत्य वाचं चोक्तां मनस्विनि ॥ कोपं संयच्छ गांधारि मैवं भूः सत्यवादिनि ॥ १३ ॥ गांधार्युवाच भगव
न्नाभ्यसूयामि नैतानिच्छामि नश्यतः ॥ पुत्रशोकेन तु बलान्मनो विद्वलतीवमे ॥ १४ ॥ यथैव कुंत्या कौतेयारक्षितव्यास्तथामया ॥ तथैव धृतराष्ट्रेण रक्षितव्या
मया यथा ॥ १५ ॥ दुर्योधनापराधेन शकुनेः सौबलस्य च ॥ कर्णदुःशासनभ्यांच कृतोऽयं कुरुसंक्षयः ॥ १६ ॥ नापराध्यति वीभत्सुर्न च पार्थो वृकादरः ॥ नकु
लः सहदेवश्च नैव जातु युधिष्ठिरः ॥ १७ ॥ युध्यमाना हि कौरव्याः कृतमानाः परस्परं ॥ निहताः सहिताश्चान्यैस्तच्च न आस्य प्रियं मम ॥ १८ ॥ किंतु कर्म करोद्भो मा
वासुदेवस्य पश्यतः ॥ दुर्योधनं समाहूय गदायुद्धे महामनाः ॥ १९ ॥ शिक्षयाभ्यधिकं ज्ञात्वा चरंतं बहुधारणे ॥ अधो नाभ्याः प्रहृतवांस्तन्मे कोपमवर्धयत् ॥ २० ॥
कथं नु धर्मं धर्मज्ञैः समुद्दिष्टं महात्मभिः ॥ त्यजेय राहवे शूराः प्राणहेतोः कथंचन ॥ २१ ॥ इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्वणि जलप्रदानिक प० गांधारी सांत्वनायांच तु
दृशोऽध्यायः ॥ १४ ॥ ॥ १५ ॥ वैशंपायन उवाच तच्छ्रुत्वा वचनं तस्या भीमसेनो यभीतवत् ॥ गांधारी प्रत्युवाचे दंवचः सानुनयं तदा ॥ १ ॥ अ
धर्मो यदि वा धर्मस्त्रासात्तत्र मया कृतः ॥ आत्मानं त्रातु कामेन तन्मे त्वं क्षतुमर्हसि ॥ २ ॥

स्मरामीत्यन्वयः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ कृतमानाः कृताहंकाराः १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ इति स्त्रीपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये चतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥ तदिति ॥ १५ ॥ २॥